

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 122/2017
01.06.2017. година
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије: др Драгише Б. Слијепчевића, као председника већа, судије Бранка Станића и судије Гордане Ајншпилер Поповић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца Друштво за трговину и услуге „АА” из ... у стечају, улица ... број ..., кога заступа Иван Вукоје, адвокат из ..., против туженог „ББ“ из ..., улица ... број ..., коју у ревизијском поступку заступа пуномоћник Вујичић Радмила, адвокат из ..., ради утврђења ништавости, вредност предмета спора 70.000.000,00 динара, одлучујући о ревизији туженог која је изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 3356/15 од 24.11.2016. године, донео је у седници већа одржаној дана 01.06.2017. године, следеће

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Привредног апелационог суда Пж број 3356/15 од 24.11.2016. године у делу става I изреке у коме је усвојен евентуални тужбени захтев и у ставу II изреке и предмет се **ВРАЋА** у том делу другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П број 8214/14 од 31.03.2015. године, усвојен је тужбени захтев и утврђено да је ништав уговор о замени испуњења оверен пред Другим основним судом у Београду ОвЗ бр.../... дана 31.12.2013. године, закључен између Друштва за трговину и услуге „АА” из ... као правног претходника тужиоца „АА” из ... у стечају и туженог „ББ“ из ..., те да је исти без правног дејства, што је тужени дужан признати и трпети. Тужени је обавезан да тужиоцу плати трошкове парничног поступка у износу од 452.400,00 динара, у року од осам дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж број 3356/15 од 24.11.2016. године, делимично је усвојена жалба туженог и преиначена пресуда Привредног суда у Београду П број 8214/14 од 31.03.2015. године у ставу 1. изреке и пресуђено тако што је одбијен тужбени захтев да се утврди да је ништав уговор о замени испуњења оверен пред Другим основним судом у Београду ОвЗ бр. .../... дана 31.12.2013. године, закључен између Друштва за трговину и услуге „АА” ..., као правног претходника Друштва за трговину и услуге „АА” ... у стечају и туженог „ББ“ из ..., те да је исти без правног дејства, што је тужени дужан признати и трпети. Затим је усвојен евентуални тужбени захтев, па је утврђено да

је без дејства према стечајној маси уговор о замени испуњења оверен пред Другим основним судом у Београду ОвЗ бр. .../... дана 31.12.2013. године, закључен између Друштва за трговину и услуге „АА” из ..., као правног претходника тужиоца Друштва за трговину и услуге „АА” у стечају и туженог „ББ“ ... . У ставу 2. изреке, делимично је одбијена жалба туженог и потврђена пресуда Привредног суда у Београду у ставу 2. изреке, а ставом 3, обавезан је тужилац да накнади туженом трошкове жалбеног поступка у износу од 9.900,00 динара, у року од осам дана од дана пријема писаног отправака пресуде.

Против пресуде Привредног апелационог суда Пж број 3356/15 од 24.11.2016. године, тужени преко пуномоћника из реда адвоката је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Одговор на ревизију није поднет.

Врховни касациони суд је испитао побијану другостепену пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 и 55/14) и утврдио да је ревизија туженог основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су дана 31.12.2013. године закључили уговор о замени испуњења. Овим уговором тужилац се обавезао у својству дужника да са туженим као повериоцем, изврши замену испуњења тако што се уместо испуњења доспелих новчаних обавеза тужиоца према туженом на име јемства за обавезе привредног друштва ВВ из ... по уговору о краткорочном кредиту за ликвидност од 18.01.2013. године, на име уговора о солидарном јемству од 25.12.2013. године којим је тужилац јемчио за обавезе привредног друштва ГГ ... по уговору о факторингу од 16.05.2013. године и анекса тог уговора од 25.12.2013. године, на туженог преноси право својине на непокретностима уписаним у лист непокретности број ... КО ..., на кат.парцели број ... и то: зграда број ...; број ...; број ... и број ... .

Првостепени суд је закључио да је уговор о замени испуњења ништав са позивом на одредбу члана 103. и 104. став 3. Закона о облигационим односима и члана 46. Закона о платном промету, па је усвојио примарни захтев тужиоца којим је тражено да се утврди ништавост предметног уговора.

Привредни апелациони суд није прихватио закључак првостепеног суда да је предметни уговор ништав. Побијаном пресудом је преиначио првостепену пресуду и одбио примарни захтев тужиоца. Другостепени суд даље имајући у виду да је у парници истакнут и евентуални тужбени захтев да се утврди да је уговор о замени испуњења закључен између тужиоца и туженог, без дејства према стечајној маси тужиоца, те имајући у виду да је над тужоцем отворен поступак стечаја решењем Привредног суда у Београду Ст број 80/14 од 04.02.2015. године, ценио је испуњеност услова за побијање ове правне радње у односу на стечајну масу тужиоца. Стога је применом одредби члана 119. и 120. став 1. Закона о стечају усвојен евентуални захтев и утврђено да је без дејства према стечајној маси предметни уговор о замени испуњења оверен пред Другим основним судом у Београду између тужиоца и туженог дана 31.12.2013. године. Суд је становишта

да је тим уговором нарушено равномерно намирење стечајних поверилаца, због чега су испуњени услови прописани чланом 120. став 2. Закона о стечају за побијање правних послова и правних радњи.

Према оцени Врховног касационог суда, основано ревидент истиче да је другостепени суд погрешно применио одредбе Закона о стечају када је усвојио евентуални тужбени захтев тужиоца а да, при том, није правилно утврђено чињенично стање. То са разлога што тужилац, према подацима Агенције за привредне регистре није у поступку стечаја већ је активно привредно друштво. У том статусу је био и у време доношења другостепене одлуке. Стога се не може говорити ни о правном претходнику тужиоца, нити о постојању стечајне масе из које се намирују стечајни повериоци. Наиме, према подацима Агенције за привредне регистре, поступак стечаја над тужиоцем обустављен је решењем Привредног суда у Београду Ст број 80/2014 од 09.10.2015. године, обзиром да је предлагач повукао предлог за покретање стечајног поступка. Дакле, тужилац није био у поступку стечаја у време доношења другостепене пресуде донете 24.11.2016. године. Како тужилац није у стечају, већ је активно привредно друштво, другостепени суд није могао да примењује Закон о стечају и утврђује испуњеност услова за побијање правних радњи прописаних одредбама члана 119. и 120. Закона о стечају.

Поред наведеног, другостепени суд је учинио битну повреду поступка из члана 374 став 1 Закона о парничном поступку, јер је повредио начело двостепености поступка, када је одлучио о евентуалном тужбеном захтеву о коме није одлучио првостепени суд. Другостепени суд не може у жалбеном поступку одлучивати о евентуалном захтеву о коме није одлучио првостепени суд. Због учињене битне повреде поступка и погрешене примене материјалног права, услед чега нису расправљене све чињенице релевантне за пресуђење које се односе на статус тужиоца и могућност побијања правних радњи и правних послова у стечају, побијана пресуда се мора укинути.

У поновном поступку, другостепени суд ће имајући у виду примедбе које су изнете у овом решењу и процесну ситуацију која је настала, донети нову одлуку на закону засновану.

На основу свега изложеног, Врховни касациони суд у складу са процесним овлашћењима из члана 416. став 2. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци решења.

Председник већа-судија
Др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић